

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 7P/47/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6622203431
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2022:6622203431.1

Uznesenie

Okresný súd Lučenec vo veci navrhovateľa: Y. T., B. XX.XX.XXXX, O. X. J. XX, XXX XX T., štátny občan Slovenskej republiky, a manželky: J. T., B. XX.XX.XXXX, O. X. J. XX, XXX XX T., štátna občianka Slovenskej republiky, za účasti maloletého dieťaťa: Y. T., B. XX.XX.XXXX, o rozvod manželstva a o úpravu pomerov manželov k ich maloletému dieťaťu na čas po rozvode, takto

rozhodol:

I. Súd konanie **z a s t a v u j e**.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Okresnému súdu Lučenec bol dňa 05.09.2022 doručený návrh na rozvod manželstva navrhovateľa a jeho manželky a na úpravu pomerov manželov k ich maloletému dieťaťu na čas po rozvode.

2. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 11Ps/8/2020-196 zo dňa 10.05.2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 14CoP/35/2021-309 zo dňa 07.12.2021 a opravným uznesením Okresného súdu Lučenec č.k. 11Ps/8/2020-348 zo dňa 02.02.2022, bol zmenený rozsudok Okresného súdu Lučenec zo dňa 29.01.2016, sp. zn. 17Ps/8/2013- 112, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22.06.2016, v časti obmedzenia spôsobilosti na právne úkony Y. T.B., B.. XX.XX.XXXX, O. X. J. Č.. XX tak, že menovaný nie je spôsobilý okrem iného samostatne konať pred orgánmi činnými v trestnom aj občiansko-právnom konaní, vrátane podávania žalôb resp. iných návrhov na súdy a iné orgány verejnej moci. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 28.12.2021.

3. Podľa § 10 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“): Ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopná robiť právne úkony, súd ju pozbaví spôsobilosti na právne úkony.

4. Podľa § 27 ods. 2 OZ: Zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorú súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

5. Podľa § 161 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“): Ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

6. Podľa § 161 ods. 2 CSP: Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

7. Podľa § 67 CSP: Každý môže pred súdom samostatne konať v rozsahu, v akom má spôsobilosť na právne úkony.

8. Podľa § 68 ods. 1, 2 CSP: (1) V rozsahu, v akom nemá fyzická osoba spôsobilosť samostatne konať pred súdom, koná za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník. (2) Procesný opatrovník je osoba ustanovená z dôvodov uvedených v tomto zákone súdom, ktorý spor prejednáva a rozhoduje.

9. Podľa § 93 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“): Konanie sa začína len na návrh jedného z manželov.

10. Podľa § 94 CMP: Účastníkmi konania o rozvod manželstva sú manželia.

11. Predpokladom meritórneho rozhodnutia súdu je, okrem iného, splnenie procesných podmienok. Z teoretického hľadiska rozdeľujeme procesné podmienky na podmienky na strane súdu, procesné podmienky na strane strany sporu alebo účastníka konania, vecné procesné podmienky a tzv. negatívne procesné podmienky. Procesnú spôsobilosť zaraďujeme spolu s procesnou subjektivitou medzi procesné podmienky na strane strany sporu, resp. účastníka konania. Bez splnenia procesnej podmienky, a to existencie procesnej spôsobilosti, nie je možné vo veci meritórne rozhodnúť. Na splnenie tejto procesnej podmienky musí súd prihliadať v ktoromkoľvek štádiu konania.

12. Ak je účastníkom konania o rozvod manželstva osoba obmedzená spôsobilosti na právne úkony, takýto účastník musí byť v konaní zastúpený opatrovníkom ako zákonným zástupcom podľa § 27 OZ. Spravidla je osobe obmedzenej spôsobilosti na právne úkony za opatrovníka ustanovený jej manžel. Z dôvodu kolízie nie je možné, aby druhý manžel zastupoval prvého z manželov, súd preto manželovi, ktorý nemôže konať sám za seba, ustanoví postupom podľa § 69 a 71 CSP procesného opatrovníka. Špecifickou situáciou je prípad, keď sa rozvodu domáha ten z manželov, ktorý nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu a ktorého opatrovník - jeho manžel s rozvodom nesúhlasí. Najprv treba posúdiť, či obmedzenie spôsobilosti na právne úkony platí aj pre oblasť rozvodu manželstva. Pokiaľ nemá manžel, ktorý by sa chcel rozvieť, v tejto oblasti spôsobilosť na právne úkony, vtedy treba najprv ustanoviť opatrovníka v konaní o ustanovení opatrovníka (§ 272 a nasl. CMP), ktorý podá menom opatrovanca návrh na začatie konania.

13. Konanie o rozvod manželstva je prísne návrhové konanie. V predmetnej veci sa návrhu na rozvod manželstva domáha navrhovateľ, ktorý je obmedzený v spôsobilosti na právne úkony, pričom toto obmedzenie sa vzťahuje aj na podávanie návrhov na súd, teda je obmedzený aj na podanie takéhoto návrhu. Ustanovená opatrovníčka - manželka navrhovateľa nemôže v zmysle § 68 CSP za navrhovateľa konať, keďže medzi manželmi došlo k stretu záujmov. Ako je súdu z úradnej činnosti známe, a to najmä z konania sp. zn. 10P/44/2021, manželka s rozvodom manželstva nesúhlasí. Za danej situácie je správny procesný postup taký, aby súd najprv navrhovateľovi ustanovil procesného opatrovníka na podanie návrhu na rozvod manželstva, ktorý opatrovník následne za opatrovanca (navrhovateľa) takýto návrh podá. Lustráciou v súdnych registroch Okresného súdu Lučenec bolo zistené, že z uvedeného dôvodu zákonná sudkyňa v konaní sp. zn. 5P/5/2022 podala podnet na začatie konania o ustanovenie opatrovníka obmedzenému spôsobilosti Jurajovi Murínovi na podanie návrhu na rozvod manželstva. Konanie je na Okresnom súde Lučenec vedené pod sp. zn. 7Ps/3/2022. Vo veci nateraz nebolo rozhodnuté.

14. Podľa § 161 ods. 2 CSP: Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

15. Ustanovenie § 62 CSP ukladá súdu povinnosť skúmať procesnú subjektivitu kedykoľvek počas konania. Vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľ nemá spôsobilosť na právny úkon - podanie návrhu na rozvod manželstva, súd musel postupovať podľa § 62 CSP a 161 ods. 2 CSP a konanie zastaviť. Po tom, čo bude navrhovateľovi ustanovený procesný opatrovník, tento podá za opatrovanca (navrhovateľa) návrh na začatie konania o rozvod manželstva, ktorý bude smerovať voči jeho manželke - opatrovníčke podľa § 27 OZ, ktorá je v tomto smere so svojím manželom (opatrovancom) v konflikte záujmov.

16. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Lučenec, Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec na Krajský súd v Banskej Bystrici.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každá strana v spore dostala jeden rovnopis. Ak strana nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie ja jej trovy.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 389 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom,
- c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, alebo
- d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.